

حیات

میانہ رانما میانہ... دیارِ دانا ہر وہ میانہ قاتلم...
- نیچہ -

نومبر ۱۰ غرور شدہ

سنہ لکی پوسٹ ایلہ ۵ لیرا
(اجنبی مملکتلر ایچین ۵ دولار)

ایونہ و اعلان ایشلری ایچین استانبول بوروسہ
مراجعت ایدیپلر
یازی ایشلرینک مرجعی آفرہ مرکزدر

ادارہ مرکزی :

آفرہ ۵ ، استانبول جلدستندہ آفرہ
معاونت امینلکی پستہ کی دائرہ

استانبول بوروسہ :

استانبول ۵ ، پانچالی جلدستندہ و سبلی پرشہ
ادارہ خانگی ماحظندہ کی دائرہ
تلفون : ۳۶۰۲

سابق : ۱۱

آفرہ ۱۰ ، شباط ، ۱۹۲۷

۱ نجی جلد

لسانمز ، سلاممز ...

لسانمزه قارشى اھمالكار لغمز قالبا معروف
حدی جوق آشمش اولاجق كه صوك كونلرده
غزته و مجموعہ لردہ انك مهم بحثلردن بری ده بو
اولدی . حقیقہ ملی لسانمزی بك فناخیر پالا بورز .
نعمناستنز ونه لزومسز بر آلاى اجنبی كھلری
قونوشور كن ، و یازار كن انسانك قانی دوكدوراجق
برلاقیدی ایله ، قوللانوب دوریوروز . مثلاً : بك اعلا
هوا جریانی دیمك ممكن ایكن و شیمدی به قدار هب
بو یله دیمش ایكن باقیورسكز غزتهك بری
غریبدن بحث ایدركن و قورانده رمدن چكیمه بی
توضیه ایدیور . هر كسك بیلدیكى دیوار اعلائی
یرینه « آفیش » دینور وونككلا كتنافایدیله یرك
« آفیشاژ » تصویر ده لسانه صوقولیور . یاياكلش
قوللانیلان اجنبی كھلری نه دیورسیكز ، مثلاً
قابوتاژ ... بو كھلری و قابوتاژ شكندہ یازماوان بر
غزته به قادر تصادف ایدیپلر .

بولاقیدی یالکمز غزته لره ، یالکمز علی العاده
مکالمه لرمده انحصار ایتمه بور . ایشته انك بویوك
علم و عفت مؤسسہ سی اولان دارالفنونك ادبیات
قا کولتسه نه مربوط ایکی مؤسسہ نك - حمری :
تورکیته و انستیتو سی ، « تور قولوزی » مؤسسہ سی .
هیچ اولمازسه دوغروون دوغرویو توركلکله
و توركجه ایله علاقه دار برعلی تحریات مؤسسہ نه
داهاتوركجه براسم طاقیلاماز میدی ؟

صوكرادقت بوبورولیورمی ، لسانه یالکمز
اجنبی كھلر کیرمه بور ، یاواش یاواش اداتلر
و قولانیسیله قاعدملرده کیریور : ... جسم

.. نیست ، .. لوژی ، .. لوژیک ، .. نیک ،
.. یوآر ... ، لاحقہ لری داهای شیمیدین
توركجه به بورونلری صوقدیور . هله بعضاً نه
غریب كھلره تصادف ایدیپلور . ایشته برتانه سی :
کانیست ، کانجی دیمك اولاجق .

با فرانسزجه بیلیمه نلرك بعضاً بو مودا
یوزندن دوشدكری كولونج وضعیته نه دیرسكز ،
ایشته بونلرك انك پارلاق مثاللردن بری : كچن
آیلرده ازمیتده چیقان بر غزته اوراده کی اورتا
مکتبده مختلط تدریسات یا پیلماسی مناسبیله
معارف مدیرندن ستایشله بحث ایدركن « لیهرتهن
معارف مدیرمز » دیور ... !

توركجه مز كوندن كونه ساده له شیور
و كوزله له شیور . و بوكونکی حالیه بوكونکی
تفكرمزی تمامیه افاده یه آلوریش - لی بر آلت
حالی ده آلدی ... یالکمز براز دقت ایتمه كده
اوق مغشوشیدن قورتارسق ، ظن ایدهرم كه
بوکیلی دیلممز شیمیدیلك انك بویوك خدمتی
یامش اولوردق ... هیچ اوزولمه دن لسانمزه
دولتوردیمز یا بانجی كھلر باری فلسفی ، علمی
وفنی تعبیرلر اوله انسانك جانی یا نایاجق ...
حالبو كه صوك سنه لرده بیلشیق بیلشیق دیلمزه
دولاشان اجنبی كھلرك یوزده دولسانی تصلف دن
باشقارشیته یاراماچاق معناسز لقلردر . بعضیلری
بوکیلی كھلره برین الملل باقتاسی پامشیدیریورلر .
کویا قوت بول « آباق طوبی » دینه مزمش ، چونكه
بو كھلر بین الملل قوللانیلان بر تعبیر ایش ... حالبو كه
بونی دنیانك انك بویوك ملتلردن بری اولان آلمانلر
لسانلرینه « فوس بال » دییه ترجمه ایدهرك
آمشلردر ، بو بین الملل لكده خاطرده طوتولماسی
ایجاب ایدن بر مهم جهت ده بعضاً شكلا بر برینه
بکزه بن كھلرك ییله مختلف لسانلرده آبری آبری

تلفظ ایدیپدیكى در : مثلاً : Culture كھسی بین المللدر ،
لا كن یالکمز معنی اعتباریله . (اوده بدرجه به
قادر ینه فرقلی اولق اوزره) ؛ یوقسه بو كھلری
فرانسزلر « کولتور » تلفظ ایدرلر ، انکلیزلر
« کلچور » ؛ آلمانلر ایسه بونك هم املاسی ،
هم ده تلفظی ده کیشدیرمشلردر . مختلف ملتلر
آراسنده املا و تلفظ اعتباریله هیچ بر تحوله
اوغرامادن قوللانیلان حقیقہ بین الملل كھلر
بلكه عشرات مرتبه سی بولما یاچق درجه ده
آزدر . بز بویله بین الملل دییه هیچ فرقده
اولمادن لسانمزه خالص فرانسزجه كھلری - هم ده
اصلی تلفظلرینه دینی بر حاسبتله مربوط قالمق
شرطیله دولدور و بور دیوروز ... بوکیدیشه
اون اون بش سنه صوكر كوزل واصل
توركجه نك ، مع الاسف ، برنوع « لینغو آفرانقا »
حالی آلماسی احتمالی جوق قوتلیدر .

یکی رفکری افاده ایچین محتاج اولدیغمز كھلری
خالص توركجه اولارق یکیدن یا پامه یورسق
باری بومقصد ایچین یا شایان برلساندن حاضر كھل
آلماسق ده مثلاً بوتون آوروپا ملتلریك یابدقلى
کیلی لاینجه ، ویا یونا نجه دن جذری آلق صورتیله
توركجه اداتلرك یاردیمیه یکی كھلر یاسق
و تلفظلری ده دیلمزك آهنگنه اویدورسق
لسانمزك اصالتی قورومش اولوردق . ناصیل كه
اسکیدن عربجه دن كھلر آلیركن بویله پایبورق ،
عربلرك تصرفلرینه ذره قادر اهمیت ویرمه دن
عرب كھلری ایسته دیکمز کیی تصرف ایدیورق
و بویله جه بك اعلا بر آلاى یکی - ویا لکمز توركجه ده
قوللانیلماسی اعتباریله توركجه - كھلر پامشوق .

لسانمزه قارشى کوستردیکمز بولاقیدی نك
بویوك بر اجتماعی تهده کیی اولدیغی ده اونو تمامالی ز
توركجه اسکیدن ایکی ایدی : « اوقومشلر »

ينه تاريخ قارشيسنده

عصری علم و تنقیدك مبدائی اسكي یونان تفكريله باشلار . یونان اولكي ذهني حیاتي ميتولوژی تمثيل ایدر . ميتولوژی ، معشری بررؤیای آکدیرر . اسطوره لرك عناصری ؛ فكرلر ، مفهوملر اولقندن زیاده خیاللر : Images در . ذهنك بو فعالیت دورده . سنده اداره سز و دودغسز بر تفكر واردر . بوراده مناقشه و تنقیده امکان یوقدر . چونكه بشریت هنوز بر جوجوق کبی ماصالر ایستین و یونلرله آوونان برچاغده در . بودورده ماضی ایله حال ، عنعنه ایله عقل و حیات ، تاریخ ایله فلسفه نك چارپشمه لری مجهولدر . ایچلرنده بولونقلری عائله نك عرف و عادت لریله یاشایان و یونلر حقنده اصلا شبه و تردد دویمایان جوجقلر کبی یاشانان بودوری ایلك دفعه اسكي یونان تفكری قایابه رق بشریت ماضی ، حال و استقبالی محاکمه و تصور ایتمك چیغیرنی آچش وایکی بیک بش یوز سنه دنیری بو عنعنه ، قرون و سلطانك ظاهری یوقفته رغما ، دوام ایتمدر . چونكه بشریتك تجربه لری کوستر . مشدرکه التهلر حمایه و وظیفه لرنده یاکیلشلر ؛ قبیله و عشیرت ، مفکوره لری ذنی و ظالم اولش ؛ مدینه جیلکلرده قیصقاج بر دار قفالیق ایچنده کندی کندیلرینی یمو ایتملردر . ایسته بو تجربه لرك آلم درس لرینك ایلك عکس العملی سقراط ، افلاطون و آرسطولورده تجلی ایدرک یونلر : « اللهدن قورقمی : ثولوم برحس غلطندن باشقه برشی دکلددر . خیر اعلايه ناصیل اولسه واريله بیلیر ؛ یوتون قورقوب اورکدیکمز شیلر تحمل اولونه بیلیر ویکيله بیلیر » مفکوره سنی تلقین ایتمدر . زمان و محیطنك ، شائی و عملی احتیاج لرینی آشان بو تفکر طرزندن اسكي یونان مستفید اولامشه ده بشریتك کوزی مطلق صورتده آچیلش وینه ایلك دفعه اولارق یاشایان انسانلرک و یونلرک مدعوا و اولقلری جهد و فعالیتلرک یالکز عنعنه ده آرانه مسی احتیاجی حس ایدلشدز . شو حالده ماضی ایله حالک ، تاریخپرستلک ایله حقیقت آرایچیلنك ایلك لمعه لری یکی برشی اولمایوب تام یکریمی بش عصر اقددر . بناء علیه بنم تاریخپرستلکه قارشى آچغه مجبور اولدیم مجادله نك شاشيله جق هیچ بر نقطه سی یوقدر . عزیز رفیقم فؤاد بك اکر حروفات مسئله نك مناقشه سنده نامق کالک بر مقاله سنه ، حرفلر نك طقوز عصرینه و ابتدائی بر مدنیت صاحبی اولمادیغمز بداهت لرینه صیفینه رق سوزده علمی بر تعبیه ایله مظفر اولدیغنه قانع اولماسه و بو اولدجه باشند صاومه مدافعه اك آغیر باشلی بر غزیه مزده « علمك حکمی » صورتیه قارشیلانما . سیدی « تاریخ قارشيسنده منور » ده یازیلایه جقدی . فی الواقع اورنه ده هنوز دیشلمش بر تاریخپرستلک اولمادیغنی بنده بیلورم . فقط یانینك صاچانی صارمه سینیمی

بکله مک لازم دی ؟ یونان بویه تاریخه قارشى مناسبتمزی تصریح ایتمك مجبور یئنده یز . بواحتیاج بالخاصه انقلاب دورلرنده کز زیاده محسوس اولدینی ایچون مسئله ظهور ایتمکده ، طبیعتیه کیچیکمه مشدر . منورلرک مفکوره سی ماضی ایله حال ، عنعنه ایله شعور و تفکر آراسنده دائم بر رقاص کبی صالانیر . بواللانه نك حادثه لری جمعیتلرک اک غلبانی هنکامه لرینی تشکیل ایدن انقلاب زمانلرنده کورونور . او حالده که جمعیت ، عادتایکی استقامته آیریلش و یکدیگرینی احما ایتمک قادر وارایله جک بر صولته امتحان میدانه آیلمشدر . سکون دورلرینك مبهم ، ضعیف ، متردد صالانه لرینه مقابل انقلابلرده صریح ، متین و قطعی بر استقامت انتخاب ایدلشدز . صالانق ، نه شکلده اولورسه اولسون باش دوندورمک ، سرسملتمکدن باشقه بر نتیجه ویرمیز . بواعتبارله هر انقلاب ، صالاتی و سرسملکی تکمه له یوب شعورلی برغایه ورفاه و سعادت کتیریحی بر فعالیتیه صاریلقددر . بوده تاریخی ساده جه بر « نقل » ویا « توالی » حالنده تلقی ایله قالمایوب اون یکی بر نقل ویک بر ترکیب حالنده تفسیر ایده بیلیمکه اولور . ساده جه تماشا کر و ناقل وضعیتده قانق وقعه نویسلر ویا صرف تاریخ حاضر لایچیلرینك اکثفا ایده جکی بر شی اولایلیرسه ده متدایا تکون و انکشاف ایتمك ویا حریت و نجاته قاووشمق ایستین جمعیتلرک شعارلری اولقندن پک اوزاق قالیر .

یونون عقل و شعوری ماضی به ویرمک ، یاشایان حالک حقنه تجاوز ایتمك و فعالیتنی قیصرلاشدیرمقددر . یونك عکسیتی یایمقده شعور منری حافظه دن محروم ایدرک کندیمزی بوشلفه بر اقددر . بن کچن مقاله مده نه یونی ، نه ده اونى التزام ایتمه دیکم کبی تاریخك کندی باشنه ابوالهوللکدن چیقارک « مرتجع » ویا « انقلابی » اغنی اعلان ایتمک کبی ده سوبله مده دم . تاریخه روح و معنا ویرن دائما انسانلرک کندی احتیاج و کندی مفکوره لریدر . بو ایکی عامل اوکا تعلق و توجه ایتمه دیکه اونك کندی کندینه برشی سوبله دیک یوقدر . نیته کیم بشریتك شعورلی یوتون دورلرنده حال حقنده ماضینك دکل ، بالعکس ماضی حقنده حالک حکم ویردکلرینی کورویوروز . مثلا سقولاستیک دور ایچون ماضی ؛ مشرک ، جاهل و قدسیستیزایکن انتباه دوری اونده حیات و کوزه لک آرزولرینك برکالنی ، اون سکرزنجی عصرک تنور دوری ده وضوح و فائده نك بر قابناغنی بولدی . بو واقع مثاللر کوستریبورکه حال و استقبال نه صورتله حس و ادراک ایدیلورسه ماضی ده اوکا کوره کورونیور . حال و استقبال یکی بر حرکت مبدأ اولاجق صورتده حس و ادراک ایدیله سنده رهبرلک آرتق تاریخ و عنعنه دن زیاده یکی وحر بر تفکره دوشمکده در .

تاریخ ، عجبایه کیدیور و نه یایق ایستور ؟ بر ضرورت ویا بر کور دوکوشیمیدر ؛ یوقه بزم یوتون امید و اشتیاق لر نك کندیلکندن اولان بر تحقیقیدر ؟

بن اویله ظن ایدیورم که مفکره نك بواندیشه لری اولادجه تاریخ تدقیقاتی بوکونکی تکاملنه وارانماز و بونجه انسانلر کندیلرینی اوکا وقف ایده مزلردی .

« جامع التواریخ » ده کی « تاریخ اوغوز و ترکان و حکایات جهانگیر او » قسمنده ، اوغوز عنعنه سنك قید ایتمک حکمدارلر ایچنده بر « طوغرول » ایله « دواق » و « ارسلان » آدی ایکی قارده شندن بحث ایدیلیر : یونلرک باباسی داها اوغللرینك موقع اقتداره کچمه سندن جوق اول بر رؤیا کورور ؛ کندی کوبکندن اوچ بویوک قوتلی آغاچ چیقهرق هر طرفدن دال بوداق صالیورمش و تپه سی کولکره یتیمش ! یونی قبیله نك کاهنه سوبله به رک تعبیر ایدیرر . اساساً بو قبیله ایچندن بویوک بر حکمدار چیقهرق اولجه کشف ایش و سوبله مش اولان کاهن ، بو آدامه ، جوجوقلرینك پادشاه اولاجقلرینی تبشیر ایدرک بوسری کیمسه به سوبله مده مسنی اکیدا تنبیه ایدر . ایسته بزم فکر منزه کوره عثمانلی تاریخنك مبادیسنده کوردیکمز « رؤیا » منقبه سی ، هیچ شبهه سز بو اسكي عنعنه نك مقلد و معرف بر شکلدر ؛ و بو کوجوک مثال ، ایلك منبع لر نك قوتلی بر « تنقید داخلی » به معروض بر اقبیله سنده کی لزوم و فوائدی پک بارز بر صورتده کوستره بیلیر .

بونقطه نظری تأیید ایچون دیگر بر مثال داها کوسترمک ایسترم : « بیهلجک » فتحی حقنده اسكي منبع لرك ذکر ایتمک بر حکایه واردر : کویا « عثمان غازی » آغیر لقلرینی کوندرمک بهانه سیله « بیهلجک » خدعه ایله محارب لر کونده رمش ، الخ ... حالبوکه بو حکایه به ، داها سلجوقلر زماننده تثبیت ایدیلش اولدیغنی بیلدیکمز « دانشمند نامه » ده ده تصادف ایتمکده یز . « بیهلجک » فتحی حقنده کی بو عنعنه نك ده ، هر حالده « دانشمند نامه » ده کی عنعنه دن آلمش اولدینی قولایقله تخمین اولونه بیلیر .

عثمانلی امپراطورلرنك تأسس معناسنی حل ایچون اتباع ایدیله سی ایجاب ایدن دیگر بر نقطه نظرده ، دائما تکرار ایتمک وجهله ، اجتماعی مؤسسه لرك مطلقا « تکونی Gèneétique » و « تکاملی Evolutionniste » بر صورتده یعنی عمومی تورک تاریخی جرجیوه سی داخلنده و « مقایسه ای Comparatif » بر صورتده تدقیقی لزومیدر . بو ، شبهه سز ، بوکونکی علمی تاریخ تدقیقاتنده بر متعارفه در ؛ لکن تطبیقات ساحه سنده ، عثمانلی تاریخی تدقیقاتیه اوغراشانلرک بو متعارفه به رعایت ایتمکلرینه همان هیچ تصادف اولونماز . مثلا عثمانلی تاریخنك مبادیسنده علامت امارت اولارق کونده ریلدیکنی کوردیکمز « طبل و علم » داها « توکیو » لرك چینلرله مناسباتی زمانندن قالمش اسكي بر عادتدر ، کذلک حکمدارک « قفس » آرقه سندن مذاکرانی دیکله مده سی اصولی ، خوارزمیلردن منتقل بر عنعنه در ، الخ ... خلاصه ، عثمانلی سلطنتی مؤسسه لرینك ماهیتنی آکلايه بیلیمک ایچون ، اک اسکی تورک دولترلرندن باشلا به رق ، آناتولی سلجوقلرینك و سائر کوجوک آناتولی امارتلرینك مؤسسه لرینی اوکره نکه احتیاج واردر . ایسته آنجاق بویه بر طرز حرکت نتیجه . سنده درکه عثمانلی امپراطورلرنك قورولوشنی مهمالکمن آکلامق و ایضاح ایتمک قابل اولاجقدر .

کوبیلی زاده محمد فؤاد

استانبول دارالفنوننده « تورک ادبیاتی تالیفی » مدوسی

بومايه سايه سنده ساده جه برتوال اولقندن چيقرق
حياتله قابناشير و بزمه هم روح اولور . بروقتلر
عالمرك آناسي ظن اولونان تاريخك درس لرندن اك
متين حقيقتلر چيقاردقارني ظن ايدهن بر سورو
ديپلومات، محرد ومؤلفر ژاپونيانك اونوز قرق سنه
ايچنده وجوده كتيرديكي امثالسر ترق حمله سني
كورونجه هپسك آغيرلري آجيتي قالمشدي . بونلرك
تاريخدن چيقاردقارني حقيقت ، ملتلك مطلقا
آغير آغير تكل ايتدكاري و بناء عليه شرق
اقوامك هيچ بر زمان غربه يتشه ميه جكاري ايدى .
حاله و استقباله اولاييله جك شيلر ايچون تاريخك
نه طاليسر بر فالجي اولديني بوندن دها كوزه ل
كوستره جك بر مثال اولاماز . بونك ايچون جدا بر
متبحر نامزدى اولان قواد بك رقاداشدن رجا
ايدى جكم : تورك ادبيات تاريخنه موفقيتله باشلاديلر ،
بوكا كال جبارت و سرور ايله دوام ايدى بيليرلر .
يالكر حال و استقباله اولاييله جك شيلر حقتنه ،
شيمدى اولديني كي تاريخك بر قطره سته دكل ، عمانه
بيله صاحب اوله لر ، كسمه حكملر و برمكي بواشلرك بك
مراقليسي اولان كوستا و لوبون و امثالي « تاريخ
استقبال » جيلره براقه لر جوق برشي قايب ايتزلر .
۱ شباط ۱۹۲۷

مصطفى شكيب

اونه ايكنجي عصر ادبياتك اك مشهور سيارلر نه :

ادرني افندي

خليل نهاد بكة

۱۱۳۴ ده دورك شهرتلي عالم و شاعر لرندن
درى افندي بر نامه ايله ايرانه سفير كونده ريلشدي .
ايران شاهی حسين ده بوكا مقابله اولارق شعرلرنده
(نامي) مخلصني قوللانان « مرتضى قولى خان » آدلى
عراق تورك طريف واديب بر ذاتي سفارتله استانبوله
اعزام ايتدى . « مرتضى قولى خان » ارضرومه واصل
اولنجه ، والي « سلحدار ابراهيم پاشا » ايله
كوروشدى :

— مملكتكزده كي شاعرلرك اك ايلري كلني
كىمدر ؟

ديه صوردى . پاشاده :

— ناي افندي واردى ، وفات ايتدى . بوكون
اوكا اك ياقين بر درجه ده اولانلر آراسته كامى افندي
بولونوپور .

جواني ويردى . [*]

ايشته « اون ايكنجي عصر ادبياتك اك مشهور
سيارلرندن ادرنه لى افندي » ديديكمز ذات بو ، شاعر
كامى افنديدر .

واشد تاريخي جلد ۵ : صفحه ۴۰۱

جيتوب كلز . بوراده عظاات قانونك كه حركت ويا
سكوننده اولان بر جسم جر كشته مانع وسكونتنى محل
بر عامل اولماقده دائما بولونديني حالده قالير . حكمران
اولديني فرض ايتسه بيله بوكونكي حركتمرك كافي
اولماقدي عيانا كورديكمز ايچون بوكا يكي جهد و فكرله
مداخله ايتك اضطرار نده يزه . نرده قالدى كه تاريخده
بويله بر قانون ده اولماقدي ايچون نه سكون ، نه ده
حركتمزده ماضيك كيديشنه كووه نه بيليرز . حال
واستقبالزى بوكون نرووح و معناده ادراك ايدى سورسه ق

على

ناملو كه دايانير ، يوله دالارسك ،

دوروشك ، باقيشك يامان ، به على !

بوشنه تهنيكي نه قورجالارسك ؟

وار دها آتسه زمان ، به على !

ييلانمش بر چينار پوصولق يرك ،

زده يسه كله جك بكه دكلرك .

وار ايكي آتيلق جاني كدرك ...

ديسه كه نه ايشلري دومان ، به على ؟

اونى سن بويوت ده سو كود بويجه

كندني ايللره ورسين اوغنجه !

سوزيه ، قانماك جوني دويجه ،

كوكلكدى كوزيكى رومان ، به على !

... كلديلر بكه ن چيقتلر اورمانه ،

دورويور ايكي كنج ، نه خوش ، يان يانه ،

برقورشون قاديننه ، برده چوبانه ،

چينلاسين ييللرجه اورمان ، به على !

كورونجه اوزانمش يار قوجاغنه ،

بويني دولامش زلفي باغنه ،

قورشوني قجه يه آتا جاغكه

كنديكه چويردك ... آمان ، به على !

فاروق نافذ

ماضي يده اونك زاويه سندن كوره جكر واصل
استناد كامز بوروب و معنا اولماقده . هم ده تاريخده يزه
اشارت ويره بيله جك دلاللر ، دعوتلر ، امكانلر بك
جوق و مختلفدر . بونلرك آراستدن يزه لازم اولانلرني
سجوب تمثيل ايدى بيلمك ايچون يكي برووح و ذهنييت
مايه سته صاحب اولق لازمدر . بو اولماقده بوتون
تاريخ ، مفصل و مكمل اولديني نسته ، روحلر مزي
آزه ن بر كابوسدن فضله برشي اولماز . تاريخ ، آتيجي

اورنه ده فلسفه نك تاريخ ويا تاريخك فلسفه يربنه قائم
اولماسى دعواسى اولماقدي كي بريك ديكرته افنديك
طاسلامه سى لزوم ده يوقدر . الويرر كه بر برلرندن
صيره سنده و لزومنده متأثر اولماسنى بيلينلر . هيچ
شبهه يوق كه كنيش مالزمله لر حاضر لاق ايچون تاريخه ،
وقت وقت دها فضله خدمتكارلق ايتك لازمدر .
فلسفه ده آتيجي علملرك بو كنيش استحضار ليله
يوكسله بيلير . فلسفه نك تحمكه معروض بر تاريخ
بودور قلنه محكوم اولماقدي كي بونك عكسى ده تاريخي
بر « اوراق پريشان » حالده براقير . ن نه اوكا ،
نه ده بوكا طرفدارم . فلسفه نك وظيفه سى ، اصولى بر
شبهه ايله دائما اك عمومى تمايلات بشريه نك استقامتى
آراشدير مقدر . فى الحقيقه هيچ بر دورك ، هيچ بر
مملكتك آدامى اولمايه جق نه بر مورخ ، نه ده بر
فيلسوفى بشريت هنوز ادراك ايتمه مشدر . بونك ايچون
شيمدى به قدار كلش فيلسوف و مورخلردن هيچ برى
حقتنه مه غالومان بر اعدام يوقدر . يالكر بشريتك
هر درلو اميدسرك ضربه لر نه رغما دها قوتلى و دها
يوكك بر اميد ايله بوتون فلاكتلردن قالفيتوب
يوكسله جكنه و كيتدكه كنيشله ين بروحدت ايله زمان
و مكانه حاكم اولق جهندن فارغ اولمايه جقنه قائم .
ينه امين كه يوكك اميد و فكرلري اولمايانلره تاريخي
وتيقه لر ، هيچ برشي اوكره نمز . ابداع روحياتى
كوستر مشدر كه ناظم بر فكر اولماقده مثبت تخريقاتى
اداره ايدى جك بر رهبرده يوقدر . بو وضعيته اك
بويوار بر كشف ايله قارشى به كلينسه بيله بوشدر .
(بر مون) ك تعبيريله بر « شما » ، بر حدس ،
بر « زيش تقدم ايتدكه مشر بر تجربه ، فضلى بر
تدقيق ممكن دكلدر . ايشته فلسفه نك خدمتى اصل
بوراده در . فلسفه دركه معلومات بشريه ينى اساسلى
جهتلرندن هضم و تمثيل ايتدكدن سوكر ا بويله بر
شما ويره بيلير . بوشه ما اولماقده بيلمك وار ؛ فقط
آ كلامق يوقدر . بيلمك ايله آ كلامق آراستنده
طلاق اولديني انسان شخصيتي ده ايكي به بولونمش
ديكدر . بوتون قيصر نيكيين و بدبيلكار مزبورادن
دوغمقده در . انقلابك روحى ايچون بو وضعيته دها
تهلكلى بر ضعف اولاماز . بيلكيجيك ، آ كلامق ايتدندن
قطع علاقه ايتككه مثبت علمك انكشافنى سطلابه جنى كي
يكي نللك شخصيتلرني ده باطله لار . حال بوكه ماضى
ايله استقبال آراستنده بر انتقال دورى كچيركن
شخصيتلرك جوق قوتلى اولماسى لازمدر . بوده
آتيجي تاريخ ايله فلسفه نك متين بر شخصيت و وحدت
يايه جق كي قابناشدير يله لريله اولاييلير . علم ايله حيات
فلسفه چنتوسى اولادن بر بيله بيله شمه من . بو اولماقده
كنجلك نه قدار تاريخ بيله حالك يالكر آشيكه قدار
كله بيلير ؛ ايلرينه امين و شخصيتلى بر آدم آتغه
جبارت ايدى من . ياشانمش بر حيايت و صرف ايدلش
جهدلرك بر كولكسى اولان تاريخك بوكونكي
حياتمزي دولدور امايه جنى نظردقه آلارق يكي جهد
و حمله لر مرك قيمتى بيله لم و بونلري بيله مش و دهاد
بيله جك اولان فلسفه يه « مجرد دوشونجه لر » ديه ررك
فلسفه نك اك غايبته دوشيمه لم . بر ميوه نك بهاردن
حصوله كلير ميه سى كي هيچ بر زمان بوكون ، دوندن